

Michaela Zákorová se pod nadpisem "Proč nás nemají rádi" zabývá vytvářením a působením národních stereotypů. Jako pozadí a materiál jí slouží jedna událost česko-polských vztahů v období mezi dvěma válkami, totiž publicistickými důsledky kraválů kolem hokejového utkání Polsko – Československo na počátku 30. let minulého století. Jako nejširší teoreticko-metodologickou perspektivu zpracování si zvolila analýzu národních stereotypů prostředky diskurzivní analýzy.

Tento přístup si autorka připravila enumerací příkladů národních stereotypů a jejich roli ve společnosti a rekapitulací stanovisek různých autorů, kteří se stereotypům věnují.

V následujícím historickém exkurzu se pokusila ukázat motivy, které ji vedly k volbě jejího tématu hledání důvodů národní neoblíbenosti Československa ve 30. letech minulého století a reprodukovala stanoviska zejména českého tisku k průběhu událostí, které autorčino zkoumání motivovaly.

Tato úvodní pasáž (zhruba 12 str.), která objasňuje povahu a důvody formulace vstupní otázky, datovou základnu její práce a výběr příkladů je pak doplněna „empirickou částí“ (rovněž zhruba 12. stran) pečlivým shrnutím a popisem materiálu, se kterým ve svých výkladech pracovala, a který excerptovala z různých tištěných periodik, a který dokresluje její záměr.

Velice obecně lze konstatovat, že se autorce její zadání podařilo splnit jen částečně, totiž velice pečlivým a pracovitým zpracováním materiálu, týkajícího se zkoumané události a jeho deskriptivním, poněkud prvoplánovým zpracováním. Je třeba ocenit i snahu, její výklad kontextovat na širší historicko-politické folii doby, nicméně rovněž deskriptivně vyložené. Na druhé straně nelze nevidět, že také závěry, k nimž dospěla, jsou poměrně obecné a povšechné, nepochybně proto, že se jí téměř nepodařilo vytěžit otázku funkcí a podob diskuse o české národní povaze, resp. o národním charakteru, která byla v českém prostředí v oné době poměrně živá (např. jako dodnes živá otázka mravní sebereflexe – viz seriál „Ta naše povaha česká“, nebo problém identity a napětí mezi její substanciální a komunikativní podobou). Je to škoda, protože – jak vyplývá z použitých citátů, třeba z F. Peroutky, autorka se literaturou jdoucí tímto směrem seznámila.

Pro obhajobu navrhuji objasnit vztahy mezi „identitou“, výklady „národní povahy“ a existencí „stereotypů“, případně objasnit důvody české diskuse o národních povahách ve 20. letech minulého století.

Po celou dobu mého vedení bakalářské práce jsem oceňoval autorčin zájem, vstřícnost k dotazům a námitkám i její pracovitost, problémem byla malá samostatnost a iniciativa.

Práci hodnotím mezi dobrou a velmi dobrou.

Miloš Havelka